

SELETUSKIRI

maaeluministri määruse „Põllumajandusministri 6. veebruari 2015. a määruse nr 13 „2015. aastal „Eesti maaelu arengukava 2007–2013” alusel antavad Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitikaga kaasnevad maaelu arengu toetused ja „Eesti maaelu arengukava 2014–2020” alusel antavad Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika kohased maaelu arengu toetused” muutmise” eelnõu juurde

1. Sissejuhatus

Määrus kehtestatakse Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 66 lõike 1 ja § 126 lõike 2 alusel ning arvestades 2015. aasta riigieelarve seaduse § 1 osa 6 jao 8 liigi 40 kontol 450 toetusteks ettenähtud rahalisi vahendeid.

Määruse eelnõu ja seletuskirja on koostanud Põllumajandusministeeriumi maaelu arengu osakonna nõunik Ove Pöder (tel 625 6290, ove.poder@agri.ee). Juriidilise ekspertiisi määruse eelnõule tegi Põllumajandusministeeriumi õigusosakonna peaspetsialist Helen Palginõmm (tel 625 6260, helen.palginomm@agri.ee). Keeleliselt toimetab eelnõu Põllumajandusministeeriumi õigusosakonna peaspetsialist Laura Ojava (tel 625 6523, laura.ojava@agri.ee).

Muudetava määruse, põllumajandusministri 6. veebruari 2015. a määruse nr 13 „2015. aastal „Eesti maaelu arengukava 2007–2013” alusel antavad Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitikaga kaasnevad maaelu arengu toetused ja „Eesti maaelu arengukava 2014–2020” alusel antavad Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika kohased maaelu arengu toetused” (edaspidi *määrus nr 13*) eesmärk on kehtestada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1698/2005 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 487–548) artikli 10 lõike 2 alusel heaks kiidetud „Eesti maaelu arengukava 2014–2020” (edaspidi *arengukava 2014–2020*) peatükis 8.2 nimetatud meetmete, alameetmete ja tegevuse liikide rakendamiseks antavate asjakohaste toetuste ning peatükis 15.6 nimetatud tehnilise abi, samuti nõukogu määruse (EÜ) nr 1698/2005 Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta (ELT L 277, 21.10.2005, lk 1–40) artikli 18 lõike 4 alusel heaks kiidetud „Eesti maaelu arengukava 2007–2013” (edaspidi *arengukava 2007–2013*) peatükis 5 nimetatud meetmete, alameetmete ja tegevuste rakendamiseks antavate asjakohaste toetuste ning peatükis 16.1 nimetatud tehnilise abi andmine 2015. aastal. Käesoleva määruse eelnõu eesmärk on määrust nr 13 ajakohastada, et paremini reageerida arengukava 2007–2013 ja arengukava 2014–2020 rakendamisel esilekerkinud vajadustele.

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Määruse eelnõu (edaspidi *eelnõu*) koosneb viiest punktist.

Eelnõu punktiga 1 täiendatakse määruse nr 13 paragrahvi 1 uue punktiga, mille kohaselt on 2015. aastal võimalik taotleda ka arengukava 2007–2013 meetme 1.2 „Noorte põllumajandustootjate tegevuse alustamine” raames antavat toetust. Nimetatud toetuse andmise aluseks on põllumajandusministri 8. juuni 2010. a määrus nr 68 „Põllumajandusliku tegevusega alustava noore ettevõtja toetuse saamise nõuded, toetuse taotlemise ja taotluse menetlemise täpsem kord” ning taotlusvoorule nähakse rahalised vahendid ette põllumajandusministri 11. veebruari 2015. a käskkirja nr 31 „Perioodil 2007–2013 Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitikaga kaasnevateks maaelu arengu toetusteks ettenähtud vahendite ning perioodil 2014–2020 Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika kohasteks maaelu arengu toetusteks ettenähtud vahendite jaotus 2015. aastal” muudatusega. Määruse nr 13 kohaselt oli 2015. aastal noorte põllumajandustootjate tegevuse alustamise toetust algselt kavas anda

arengukava 2014–2020 alusel ning ka rahastada arengukava 2014–2020 vahenditest. Tulenevalt vajadusest tagada arengukava 2007–2013 vahendite maksimaalne võimalik kasutus, on otstarbekas avada arengukava 2007–2013 meetme 1.2 „Noorte põllumajandustootjate tegevuse alustamine” raames taotlusvoor veel ka 2015. aastal – arengukava 2007–2013 vahendeid on nõukogu määruse (EÜ) nr 1698/2005 kehtiva redaktsiooni kohaselt võimalik kasutada (teha toetuse väljamakseid toetusesaajatele) kuni 2015. aasta 31. detsembrini ning noorte põllumajandustootjate tegevuse alustamise toetuse kui starditoetuse-tüüpi toetusmeetme puhul on võimalik tagada kõigi heakskiidetud taotluste puhul toetuse väljamaksmine kindlasti veel sama kalendriaasta jooksul.

Eelnõu punktiga 2 asendatakse määruse nr 13 § 8 sissejuhatavas lauses viide Euroopa Komisjonile esitatud arengukavale 2014–2020 viitega Euroopa Komisjoni poolt heakskiidetud arengukavale 2014–2020. Määrus nr 13 võeti vastu 2015. aasta 6. veebruaril, kui Euroopa Komisjon ei olnud veel arengukava 2014–2020 heaks kiitnud (arengukava 2014–2020 kiideti Euroopa Komisjoni poolt heaks 2015. aasta 13. veebruaril, rakendusotsusega nr C(2015)832).

Eelnõu punktiga 3 tunnistatakse kehtetuks määruse nr 13 § 8 punkt 3. Tulenevalt vajadusest teha mõlema seni riiklikult tunnustatud kvaliteedikava osas sisemist kontrolli (kontrolli teeb kvaliteedikava rakendava tootjarühma valitud sõltumatu isik, kelle ülesandeks on kindlaks teha, et kõik kvaliteedikavas osalevad põllumajandustootjad järgiksid kvaliteedikava eeskirjas sätestatud nõudeid) ning vähendada Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Ameti (edaspidi *PRIA*) halduskoormust, ei ole 2015. aastal siiski võimalik avada taotlusvoore arengukava 2014–2020 meetme 3 „Põllumajandustoodete ja toiduainete kvaliteedikavad” raames.

Eelnõu punktiga 4 tunnistatakse kehtetuks määruse nr 13 § 11. Nimetatud paragrahvis olid nimetatud arengukava 2014–2020 meetme 3 „Põllumajandustoodete ja toiduainete kvaliteedikavad” tegevuse liigid, mille raames toetuse andmiseks oli 2015. aastal kavas taotlusvoorud avada.

Eelnõu punktiga 5 tunnistatakse kehtetuks määruse nr 13 § 13 punkt 1. Kuna 2015. aastal avatakse noorte põllumajandustootjate tegevuse alustamise toetuse taotlusvoor arengukava 2007–2013 raames, siis ei ole 2015. aastal otstarbekas avada planeeritud taotlusvooru arengukava 2014–2020 analoogilise toetusskeemi, meetme 6 „Põllumajandusettevõtete ja ettevõtluse areng” tegevuse liigi „Noorte põllumajandustootjate tegevuse alustamine” raames.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on kooskõlas Euroopa Liidu õigusega. Eelnõu väljatöötamisel võeti aluseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1305/2013 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1698/2005 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 487–548), nõukogu määrus (EÜ) nr 1698/2005 Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta (ELT L 277, 21.10.2005, lk 1–40), Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1310/2013, millega kehtestatakse teatavad üleminekusätted Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antava maaelu arengu toetuse kohta ja muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1305/2013 vahendite ja nende jaotamise osas 2014. aastal ning nõukogu määrust (EÜ) nr 73/2009, samuti Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EL) nr 1307/2013, (EL) nr 1306/2013 ja (EL) nr 1308/2013 seoses nende kohaldamisega 2014. aastal (ELT L 347, 20.12.2013, lk 865–883), komisjoni delegeeritud määrus (EL) nr 640/2014, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1306/2013 ühtse haldus- ja kontrollisüsteemi osas, otsetoetuste, maaelu arengu toetuse ja nõuetele vastavuse süsteemiga seoses kohaldatavatest maksetest keeldumise ja nende tühistamise tingimuste osas ning kõnealuste toetuste ja süsteemiga seotud halduskaristuste osas (ELT L 181, 20.06.2014, lk 48–73), komisjoni määrus (EL) nr 65/2011, millega kehtestatakse

nõukogu määruse (EÜ) nr 1698/2005 rakendamise üksikasjalikud eeskirjad seoses kontrollimenetluse rakendamisega ning nõuetele vastavusega maaelu arengu toetusmeetmete osas (ELT L 25, 28.01.2011, lk 8–23), ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320–469).

4. Määruse mõjud

Määruse muudatus võimaldab rahastada veel arengukava 2007–2013 vahenditest tegevusi, mida algselt oli kavas rahastada juba arengukava 2014–2020 vahenditest. Sellega tagatakse arengukava 2007–2013 vahendite võimalikult maksimaalne ärakasutamine, mistõttu on võimalik arengukava 2014–2020 vahenditest rahastada täiendavaid tegevusi.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse nr 13 muutmine arengukava 2007–2013 meetme 1.2 „Noorte põllumajandustootjate tegevuse alustamine” taotlusvooru ettenägemise osas ei suurenda märgatavalt halduskoormust, kuna olemas on nii toetuskeemi rakendamiseks vajalik kehtiv rakendusmäärus kui ka PRIA haldusvõimekus toetusmeetme rakendamiseks.

Enamiku määruse nr 13 alusel korraldatavate taotlusvoorude raames vastuvõetud taotluste osas toimub toetuse väljamaksmine toetusesaajale 2016. aastal või veelgi hiljem ning vastavad kulutused nähakse ette nende aastate riigieelarve seaduses. Mõne toetuse puhul, mille hulka kuulub ka eelnõu punktiga 1 lisanduv arengukava 2007–2013 meetme 1.2 „Noorte põllumajandustootjate tegevuse alustamine” raames antav toetus, jõutakse väljamakseteni juba 2015. aastal. Viimatinimetatud kulutused on ette nähtud 2015. aasta riigieelarve seaduse § 1 osa 6 jao 8 liigi 40 kontol 450.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitati õigusaktide eelnõude elektroonilise kooskõlastamise süsteemi EIS kaudu kooskõlastamiseks Rahandusministeeriumile, Keskkonnaministeeriumile, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile ning Siseministeeriumile ning arvamuse avaldamiseks PRIAle ning Veterinaar- ja Toiduametile. Eelnõu saadeti informatsiooniks arengukava 2007–2013 ja arengukava 2014–2020 seirekomisjonile. Rahandusministeerium, Keskkonnaministeerium ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium kooskõlastasid eelnõu märkusteta. Siseministeerium teatas pärast EISis ettenähtud tähtpäeva, et kooskõlastab eelnõu vaikimisi.

(allkirjastatud digitaalselt)
Ants Noot
Kantsler